

[Oluf Johansen.]

er forhindret på grund af sygdom, skal jeg i hans sted anbefale det foreliggende lovforslag.

Arbejds- og socialministeren (Poul Sørensens): Jeg takker for den modtagelse, lovforslaget har fået. Jeg har noteret mig de ønsker, der er fremsat, de skal blive taget under overvejelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om forlængelse af lov om erhvervsøkonomiske foranstaltninger, vareforsyning m. v., jfr. lov-bekendtgørelse nr. 153 af 28. marts 1951.

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 363).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Arbejds- og socialministeren (Poul Sørensens): På handelsministerens vegne skal jeg tillade mig overfor det høje ting at anbefale forslag til lov om forlængelse af lov om erhvervsøkonomiske foranstaltninger, vareforsyning m. v., jfr. lov-bekendtgørelse nr. 153 af 28. marts 1951.

Vareforsyningsloven blev sidste gang forlænget ved lov af 28. marts 1951, og forlængelsen fandt altså dengang sted for et år. I forbindelse med forlængelsen blev der foretaget visse ændringer; navnlig blev der i loven påny optaget en bemyndigelse for handelsministeren til at træffe produktionsregulerende foranstaltninger, når sådanne foranstaltninger skønnes påkrævet som følge af international vareknaphed.

Således som forholdene ligger, vil der formentlig fra så at sige alle sider være enighed om, at de bemyndigelser, som vareforsyningsloven giver regeringen, ikke vil kunne undværes i den nærmest kommende tid. På den anden side synes disse bemyndigelser også at være fyldestgørende overfor problemerne, som de tegner sig i den kommende tid, og det foreliggende forslag går derfor ud på en forlængelse af vareforsyningsloven uforandret for en ny 1-årig periode.

Det vil formentlig være naturligt, at jeg benytter denne lejlighed til at fremsætte nogle bemærkninger om forholdene på det valutamæssige og forsyningsmæssige om-

råde, altså på de felter, som vareforsyningsloven særlig tager sigte på.

Det mest karakteristiske træk i den økonomiske udvikling i 1951 var den vending, der hen på efteråret indtrådte i vort betalingsforhold overfor udlandet. Medens årets første del bragte en fortsat stigning i importpriserne og en yderligere forringelse af valutasituationen, standsede prisstigningen i andet halvår, bytteforholdet i udenrigshandelen bedredes, og der indtrådte en væsentlig lettelse i valutasituationen.

Trods den almindelige forbedring af valutastillingen er der imidlertid grund til at pege på et meget betænkeligt træk i udviklingen i indeværende år, nemlig det betydelige indhug, der er gjort i vore dollarbeholdninger. Medens nationalbankens dollarbeholdning i løbet af 1951 steg med 55 mill. kr., er den i de forløbne 2 måneder af indeværende år reduceret med ikke mindre end 90 mill. kr.

En række forskellige forhold har bidraget til den stedfundne bedring. Hovedårsagen er den af regeringen førte økonomiske politik. Virkningerne af forbrugsbegrænsningen i forbindelse med pengemarkedets stramning er efterhånden slået igennem og har stimuleret eksporten og samtidig reduceret importbehovet. Hertil kommer, at prisstigningen på importvarerne på det nærmeste standsede fra sommeren 1951, medens efteråret omsider bragte en forhøjelse af landbrugets eksportpriser. Endelig har udvidelsen af handelsflåden i forbindelse med de stærkt stigende fragtrater medført en betydelig stigning i fragtindtægterne.

Forbedringen af betalingsforholdet overfor udlandet er ikke opnået ved hjælp af en strammere importregulering. Tværtimod er der i løbet af 1951 foretaget yderligere liberalisering af importen; den samlede liberaliseringsprocent er steget fra 50 til 65; denne forøgelse af procenten skyldes væsentligt en udvidet liberalisering af bearbejdede varer, for hvilke liberaliseringsprocenten er fordoblet — fra 25 pct. til 51 pct. Samtidig har retningslinierne for bevillingsudstedelse til de varer, der fortsat har været underkastet importreguleringen, været ret liberale.

Hvordan ligger nu mulighederne for at fastholde den indtrådte bedring i valutabalancen? Den første betingelse for bevarelsen af en gunstig betalingsbalance uden unødige indgreb i erhvervslivet er, at vi her i landet fører en økonomisk politik, der hindrer et inflatorisk pres på priser og lønninger, således at vor konkurrenceevne overfor udlandet kan opretholdes.